

Udskriftsdato: mandag den 22. juni 2026

CIR1H nr 9380 af 30/04/2019 (Historisk)

Cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)

Ministerium: Finansministeriet

Journalnummer: Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen,
j.nr. 2019-234

Senere ændringer til forskriften

CIR1H nr 9527 af 02/07/2021

Cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)

Indledning

1. Finansministeriet og de statsansattes centralorganisationer har den 30. april 2019 indgået vedhæftede aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte).

Den tidligere aftale af 25. august 2016 er ændret på følgende punkt:

Det enkelte pensionsinstitut kan indføre mulighed for, at medarbejdere, der har 5 år eller mindre indtil folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, efter fradrag af præmie til obligatoriske dækninger og eventuelle gruppelevsforikringer kan anvende hele pensionsbidraget, jf. aftalens § 2, stk. 1 og § 3, stk. 1, til aldersopsparring, herunder som sumydelse.

Hvis pensionsbidraget er højere end det til enhver tid gældende skattemæssige indbetalingsloft, der gælder for aldersopsparring, anvendes den overskydende del af pensionsbidraget til den livsvarigt løbende alderspension, jf. § 2, stk. 1, litra a.

2. For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger, der relaterer sig til en enkelt bestemmelse, opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under "Generelle bemærkninger". Denne redaktionelle ændring medfører ikke nogen ændringer i bestemmelsernes, henholdsvis bemærkningernes retlige status.

Grundbeløb er anført i niveau 31. marts 2012.

Generelle bemærkninger

3. Aftalen udtrykker minimums- eller maksimumsgrænser for visse dele af pensionsordningernes indhold og ikke absolutte krav til indholdet. Det beror således på de beslutninger, der i overensstemmelse med gældende kompetenceregler træffes af forhandlingsberettigede organisationer og pensionsinstitutter, om der f.eks. i en ordning overhovedet skal være adgang til opsparring i form af ratepension og/eller aldersopsparring, indførelse af depotsikring, indførelse af delpension, eller om der skal være adgang til tilbagekøb i det accepterede begrænsede omfang.

4. Kollektive pensionsordninger, der opfylder de i aftalen beskrevne minimums- og maksimumskrav, kan etableres uden forudgående forelæggelse for Moderniseringsstyrelsen, ligesom der i bestående ordninger kan foretages ændringer, der ligger inden for de beskrevne krav, uden forelæggelse for Moderniseringsstyrelsen. Moderniseringsstyrelsen anmoder om til orientering at få tilsendt kopi af nyetablerede ordninger eller ændringer af eksisterende ordninger.

5. Frivillige bidrag, der efter aftale med den ansatte indeholdes i lønnen og indbetales til pensionsinstituttet ud over det overenskomstmæssigt fastsatte pensionsbidrag, er ikke omfattet af de i aftalen fastsatte regler.

6. Individuelle pensionsordninger for medarbejdere, der ikke er omfattet af en kollektiv overenskomst, er ikke omfattet af aftalen. Sådanne pensionsordninger skal dog klausuleres mod tilbagekøb på en sådan måde, at de ikke kan tilbagekøbes i videre omfang end svarende til aftalens § 6.

Ikrafttræden

Cirkulæret har virkning fra den 1. maj 2019.

Samtidig ophæves cirkulære 29. august 2016 om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte).

Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, den 30. april 2019

FRANK NIELSEN

Aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)

-

§ 1. Indledning

Denne aftale fastlægger de generelle krav, der stilles til indholdet af bidragsdefinerede pensionsordninger i henhold til overenskomster for ansatte i staten mv.

Stk. 2. Aftalen omfatter ikke supplerende pensionsordninger, der er etableret til modtagelse af pensionsbidrag for tjenestemænd af pensionsgivende løndele udover den tjenestemandspensionsgivende løn.

§ 2. Ydelsessammensætning

Pensionsordningen skal inden for 2/3 af det samlede pensionsbidrag indeholde:

- a) Livsvarigt løbende alderspension,
- b) invalidepension løbende indtil alderspensioneringstidspunktet eller livsvarigt løbende invalidepension,
- c) børnepension ved død længst indtil barnets fyldte 24. år.

Stk. 2. Inden for de i stk. 1 nævnte 2/3 af det samlede pensionsbidrag kan der etableres en livsbetinget livsvarigt løbende eller tidsbegrænset ægtefællepension og samleverpension. Samleverpension kan alene etableres for samlever, der opfylder de i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, 2. eller 3. led, fastsatte krav.

Stk. 3. Inden for de i stk. 1 nævnte 2/3 af det samlede pensionsbidrag kan der etableres gruppelevsfor sikring, gruppeulykkesforsikring, gruppeinvalideforsikring og forsikring i forbindelse med kritisk sygdom.

Cirkulærebemærkning til § 2, stk. 2:

Pensionsbeskatningsloven § 2, nr. 4, litra d, 2. og 3. led, stiller følgende krav til en samlever:

Den pågældende skal enten være en person,

- a) *med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab,*
- b) *som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og*
- c) *som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år; når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, (pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, 2. led).*

eller en person,

der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde. (Pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, 3. led).

§ 3. Valgfri dækning

1/3 af det samlede pensionsbidrag kan anvendes valgfrit af den enkelte medarbejder inden for de rammer, der af det pågældende pensionsinstitut stilles til rådighed, herunder til ratepension og/eller aldersopsparing. Til aldersopsparing og andre sumydelse end de i § 2, stk. 3, nævnte kan dog maksimalt anvendes 1/6 af det samlede pensionsbidrag, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Den valgfrie 1/3 af det samlede pensionsbidrag kan investeres efter medarbejderens eget valg inden for investeringspuljer, der stilles til rådighed af pensionsinstituttet eller andre finansinstitutter, som pensionsinstituttet indgår aftale med herom.

Stk. 3. Fra det tidspunkt, hvor medarbejderen har 5 år eller mindre indtil folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, kan medarbejderen efter fradrag af præmie til obligatoriske dækninger og eventuelle gruppelevsforikringer, anvende hele pensionsbidraget til aldersopsparing. Aldersopsparingen kan oprettes som livrente, ratepension eller sumydelse efter medarbejderens eget valg inden for de rammer, der stilles til rådighed af pensionsinstituttet.

§ 4. Depotsikring

Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at der til ordningen er knyttet depotsikring. Etablering af depotsikring forudsætter, at pensionsordningen opfylder følgende betingelser:

1. At etablering af depotsikring sker som en kollektiv ordning for hele gruppen.
2. At depotet kun udbetales i den situation, hvor et medlem af pensions-ordningen dør før pensioneringstidspunktet.
3. At det i den enkelte pensionsordning sikres, at der afsættes midler til obligatoriske ydelser, herunder livsvarig alderspension, minimum svarende til dækning ved 2/3 af bidraget og den overlevelsesgevinst, der i en ordning uden depotsikring tilfalder ordningen ved et medlems død før pensioneringstidspunktet, og som mistes ved depotsikringen. Ved indførelse af depotsikring skal der således sikres en livsvarig alderspension med samme størrelse som uden depotsikring.
4. At depotsikringen finansieres ved brug af den tredjedel af pensionsbidraget, som kan anvendes til valgfri ydelser.
5. At udbetaling af depotsikring kun kan ske til nærmeste pårørende.

Cirkulærebemærkninger til § 4:

Ved depotsikring (opsparingsssikring o. lign.) forstås, at medlemmets depot udbetales til nærmeste pårørende, hvis medlemmet dør før pensioneringstidspunktet. I en pensionsordning uden depotsikring tilfalder depotet fællesskabet ved et medlems død før pensioneringstidspunktet.

”Ved nærmeste pårørende” forstås i forhold til udbetaling af depotsikring medlemmets ægtefælle, samlever, børn eller slægtsarvinger efter arveloven, i nævnte rækkefølge. Udbetaling af depotsikring til

samlevere forudsætter, at de i pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 4, litra d, 2. eller 3. led, fastsatte krav er opfyldt, jf. cirkulærebemærkningerne til § 2, stk. 2.

§ 5. Delpension

Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at der til ordningen er knyttet mulighed for udbetaling af delpension. Udbetaling af delpension forudsætter, at følgende betingelser er opfyldt:

1. Ved anmodning om udbetaling af delpension skal den ansatte over for pensionselskabet dokumentere nedgang i arbejdstid.
2. Delpensionen beregnes forholdsmæssigt af den ansattes pensionsopsparing i forhold til den tid, hvormed arbejdstiden reduceres, dog maksimalt en tredjedel af pensionsdepotet svarende til den tredjedel, som kan anvendes til valgfri ydelser.
3. Udbetaling af delpension kan kun ske som en løbende livrente, dog kan udbetalingerne midlertidigt sættes på pause i henhold til gældende lovgivning.
4. Aldersgrænsen for overgang til delpension skal følge pensionsudbetalings-alderen, jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a.

Cirkulærebemærkning til § 5:

Pensionsordninger, der har etableret mulighed for udbetaling af delpension på vilkår, der afviger fra de i aftalens § 5 fastsatte betingelser, skal senest ved udgangen af 2018 sikre, at udbetaling af delpension fra og med 1. januar 2019 sker i henhold til de i § 5 fastsatte betingelser. Medlemmer af pensionsordninger, der inden udgangen af 2018 har fået udbetalt delpension efter de hidtidige bestemmelser, berøres ikke heraf.

Cirkulærebemærkning til § 5, nr. 3:

Udbetaling af delpension kan dog ske som ratepension efter aftale herom mellem pensionsinstituttet og medarbejderen.

§ 6. Tilbagekøb

Det kan i den enkelte pensionsordning bestemmes, at pensionsordningen kan tilbagekøbes

1. i tilfælde, hvor den forsikrede har nået pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a, og udtræder af arbejdsmarkedet, eller hvor den forsikrede er tilkendt invalidepension. For pensionsordninger oprettet før den 1. maj 2007 vil der kunne ske tilbagekøb, når den forsikrede er fyldt 60 år og udtræder af arbejdsmarkedet. I alle tilfælde er det en betingelse, at de løbende ydelser, der ville kunne komme til udbetaling, ikke kan overstige et grundbeløb på 9.700 kr. årligt, der reguleres som anført i personskattelovens § 20 (pr. 1. januar 2019 10.844 kr.)
2. i tilfælde, hvor der ikke er foretaget indbetaling på pensionsordningen i de seneste 12 på hinanden følgende måneder, og hvor depotet ikke overstiger et grundbeløb på 26.213 kr. (31. marts 2012-niveau), der procentreguleres svarende til statens lønninger (pr. 1. april 2019 28.439 kr.),
3. i tilfælde, hvor den forsikrede tager varigt ophold i udlandet, dvs. framelder sig folkeregistret i Danmark, ikke har ansættelse eller andet erhvervsarbejde i Danmark, hvor der ikke er sket indbetaling af bidrag de seneste 12 på hinanden følgende måneder, og depotet ikke overstiger et grundbeløb på

26.213 kr. (31. marts 2012-niveau), der procentreguleres svarende til statens lønninger (pr. 1. april 2019 28.439 kr.), og

4. i tilfælde, hvor den forsikrede er udenlandsk statsborger, fratræder sin stilling og tager varigt ophold i udlandet.

Cirkulærebemærkning til § 6, nr. 1:

Begrebet invalidepension er den invalidepension, der er en del af pensionsordningen og ikke en førtidspension i henhold til lov om social pension.

§ 7. Overflytning til anden pensionsordning i forbindelse med jobskifte

Pensionsordningen kan overflyttes til en anden pensionsordning, der opfylder de ovennævnte krav til ydelsessammensætning og tilbagekøb.

Stk. 2. Hvis den pensionsordning, hvortil overflytning ønskes foretaget, indeholder regler om ydelsessammensætning og/eller tilbagekøb, der ikke opfylder betingelserne i denne aftale, kan pensionsordningen dog overføres, hvis den klausuleres således, at den del, der er opsparet i staten, fortsat respekterer de betingelser, der hidtil har været gældende.

§ 8. Ikrafttræden mv.

Denne aftale har virkning fra den 1. maj 2019.

Stk. 2. Bestående kollektive pensionsordninger, der forud for 1. maj 2005 er godkendt af aftalens parter, bevarer denne godkendelse, selv om de er etableret med en ydelsessammensætning, regler om tilbagekøb eller regler om overflytning til anden pensionsordning i forbindelse med jobskifte, der ikke opfylder betingelserne i denne aftale.

Stk. 3. Senere ændringer af aftaler som nævnt i stk. 2 forelægges Moderniseringsstyrelsen til godkendelse.

Stk. 4. Samtidig med ikrafttrædelse af denne aftale ophæves aftale af 25. august 2016 om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte).

Stk. 5. Aftalen kan opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2021.

København, den 30. april 2019.

Offentligt Ansattes Organisationer   Finansministeriet

- Det Statslige Område

Frank Nielsen

Flemming Vinther

CO10 – Centralorganisationen af
2010

Jesper K. Hansen

Akademikerne

Lars Qvistgaard

Lærernes Centralorganisation

Anders B. Christensen

Praktiske forhold i forbindelse med skift af pensionsinstitut eller andre ændringer i gældende pensionsordninger

-

Arbejdsmarkedspensionsordninger for ansatte i staten mv. aftales mellem den forhandlingsberettigede organisation og et pensionsinstitut inden for de rammer, der er fastsat i Finansministeriets cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte).

Den forhandlingsberettigede organisations skift af pensionsinstitut eller andre ændringer i en gældende pensionsordning, der fortsat respekterer reglerne i aftalen om ydelsessammensætning, vil normalt blive accepteret af Finansministeriet.

Uanset om der er tale om overgang til pensionsinstitutter, der i forvejen har statsansatte medlemmer, og som må formodes at kende og overholde kravene i ydelsessammensætningsaftalen, er der tale om en ændring af overenskomsten, som kun overenskomstens parter kan aftale, herunder Finansministeriet eller det ministerium/styrelse, der på delegationsområdet måtte have aftalt en pensionsordning, der afviger fra det, der fremgår af fællesoverenskomsten.

Ved et skift af pensionsinstitut eller andre ændringer af pensionsordningen, der har administrative konsekvenser for ansættelsesmyndigheder og/eller Finansministeriet, skal disse forhold være afklaret, inden skiftet eller ændringen kan godkendes.

1. Det skal klargøres for og accepteres af et nyt pensionsinstitut, at Moderniseringsstyrelsen har et standardsæt af oplysninger/data, der leveres til pensionsinstituttet, og at afvigelser herfra ikke kan forventes imødekommet. Endvidere skal det klargøres, at Finansministeriet ikke er part i pensionsaftaler.
2. Der skal være en rimelig tid til at implementere ændringen i lønsystemerne.
3. Der må ikke fra det nye pensionsinstitut rettes henvendelse til lokale arbejdsgivere, før skiftet er indarbejdet af Moderniseringsstyrelsen og den forhandlingsberettigede organisation i de relevante aftaler/overenskomster.
4. Ved OK13 er det aftalt, at der i pensionsordningerne kan etableres depotsikring og delpension. For begge deles vedkommende er der fastsat en række betingelser.

Moderniseringsstyrelsen forudsætter, at der ikke indgås bindende aftaler, herunder om ikrafttrædelsestidspunkt, mellem pensionsinstitutter og forhandlingsberettigede organisationer, før Moderniseringsstyrelsen og den forhandlingsberettigede organisation har aftalt skiftet af pensionskasse i de relevante aftaler/overenskomster. Endvidere betinger Moderniseringsstyrelsen sig, at sådanne aftaler ikke fastsætter forpligtelser for Moderniseringsstyrelsen eller de lokale arbejdsgivere. Endelig anbefales det, at den forhandlingsberettigede organisation ikke opsiger den hidtidige aftale, før den nye er på plads.